

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Leszek Kulik (spr.)
Sędziowie	SSA Jacek Dunikowski SSA Halina Czaban
Protokolant	Barbara Mosiej

przy udziale prokuratora Jacka Sienkiewicza

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2022 r.

sprawy **L. B. s. J.**

z powodu apelacji obrońców oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 13 czerwca 2022 r. sygn. akt II K 1/22

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. 20 części dyspozytywnej przyjmuje, iż osobą wprowadzoną w błąd przez oskarżonego i jednocześnie doprowadzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem był K. K..
2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.
3. Zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych: H. N. (1), P. G., M. C., A. D., M. W., G. K., M. N., M. Ł., A. J., A. Z. i K. S. kwoty po 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze.
4. Zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 185/22

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 13 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 1/22.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	- art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia; - art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Apelacja obrońców nie zasługuje na uwzględnienie. Nie sposób zgodzić się z zarzutami skarżących, jakoby zaskarżone orzeczenie naruszało którykolwiek ze wskazanych przez niech przepisów postępowania karnego. Przeprowadzona kontrola odwoławcza wyroku nie		

potwierdziła zasadności zarzutów stawianych w tym zakresie.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się obrazy art. 170 § 1 pkt 1, 2, i 6 k.p.k. w zw. z art. 369 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. k.p.k. oddalając wniosek dowodowy obrońcy oskarżonego złożony na rozprawie o dopuszczenie dowodu z zeznań wskazanych we wniosku świadków. Oddalenie tego wniosku było zasadne na co wskazuje powołana w postanowieniu Sądu z dnia 20 maja 2022 r. podstawa prawna oddalenia przedmiotowego wniosku dowodowego oraz treść uzasadnienia wydanego orzeczenia.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu I instancji, że okoliczność na jaką został zgłoszony wniosek dowodowy (wskazana w nim teza dowodowa), nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Świadkowie zostali zawnioskowani na okoliczność, która nie dotyczyła czynów zarzucanych oskarżonemu. Dotyczyła bowiem innego okresu i pożyczek zaciągniętych od innych osób nie objętych przedmiotowym postępowaniem. Celem złożonego wniosku było wykazanie, że w tych przypadkach oskarżony wywiązał się ze zwrotu zaciągniętych pożyczek czego strona przeciwna nie kwestionowała. Ponadto jak słusznie podkreślił Sąd Okręgowy w motywach swego rozstrzygnięcia, przedmiotowy wniosek dowodowy został złożony po 7 – dniowym terminie zakreślonym przez Sąd na rozprawie w dniach 13.04.2022 r. i 20.04.2022 r. (k. 4101, 4116). Jeśli zatem oddalenie wniosku dowodowego nastąpiło z zachowaniem reguł procesu karnego i jest merytorycznie zasadne pod względem faktycznym i prawnym, to nie sposób przyjąć, że nastąpiło z

naruszeniem wskazanych przepisów postępowania i naruszyło prawo oskarżonego do obrony o jakim mowa w art. 6 k.p.k. Jeśli okoliczność na jaką został zawnioskowany dowód nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, to brak jest podstaw do przyjęcia, że doszło do obrazy art. 369 k.p.k.

Bezpodstawny jest też podniesiony w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Dla skuteczności zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, niezbędnym jest wykazanie przez skarżącego nie tylko ogólnej wadliwości ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, ale wykazanie konkretnych uchybień w ocenie materiału dowodowego, jakich dopuścił się tenże sąd w świetle zasad logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. obrońcy nie wykazali w sposób skuteczny tego rodzaju uchybień natury faktycznej lub logicznej. Nie sposób również dopatrzeć się w dokonanej ocenie materiału dowodowego niezgodności ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego.

Z części motywacyjnej zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd I instancji z należytą starannością przeprowadził postępowanie dowodowe i w sposób wyczerpujący odniósł się do wszystkich kwestii wymagających rozstrzygnięcia. W szczególności w sposób wnikliwy przeanalizował i właściwie ocenił dowody, które legły u podstaw ustaleń w zakresie przypisanych oskarżonemu czynów i ich przyjętej kwalifikacji prawnej.

W sprawie bezspornym jest fakt, że oskarżony zawarł umowy pożyczki objęte aktem oskarżenia z których nie wywiązał się w całości lub w części. Okoliczność tę w złożonych wyjaśnieniach potwierdził sam oskarżony (k. 4179). Nie kwestionowany jest również fakt, że w tym okresie oskarżony pozostawał w złej sytuacji finansowej, zaś pokrzywdzeni wskutek zawartych z oskarżonym umów ponieśli szkodę.

Kluczową kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w sprawie było zatem ustalenie czy działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, oskarżony wprowadził w błąd pokrzywdzonych co do zamiaru wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań zgodnie z treścią zawartych umów o pożyczkę, a także co do swojej sytuacji finansowej, możliwości spłaty zobowiązań oraz przeznaczenia pożyczonych środków czym doprowadził ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, jak ustalił Sąd I instancji, czy też niewywiązanie się przez oskarżonego z tychże zobowiązań było wyłącznie wynikiem jego niepowodzeń inwestycyjnych jak zarzucają skarżący.

Wyniki przeprowadzonego przewodu sądowego oraz treść motywacyjna zaskarżonego wyroku wskazują, że ustalenia Sądu I instancji w tym zakresie są prawidłowe. Na kierunkowy „oszukańczy” zamiar oskarżonego wskazuje zarówno ilość zawartych przez oskarżonego umów, wynikająca z nich łączna wartość udzielonych pożyczek jak też jego zła kondycja finansowa w tym okresie, czego miał świadomość oraz chronologia poszczególnych zdarzeń, w tym nie przeznaczenie uzyskanych w ten

sposób środków na deklarowany wobec pokrzywdzonych cel.

Mianowicie Sąd I instancji wykazał ponad wszelką wątpliwość, że kondycja finansowa oskarżonego w dacie zawierania poszczególnych umów pożyczki była zła i nie pozwalała mu na wywiązanie z nich zgodnie z treścią zawartych umów, a więc w określonym terminie wraz z należnymi odsetkami. Wskazać należy, że będące przedmiotem postępowania umowy pożyczki były zawierane w okresie od czerwca 2017 r. do stycznia 2019 r. na łączną sumę 1.746.590 zł., podczas, gdy już od grudnia 2015 r. oskarżony posiadał zaległości w ZUS (zalegał z opłatą na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy i (...) – 673, 883), od lutego 2017 r. posiadał zaległości z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (k. 4134), od lipca 2017 r. posiadał zaległości we Wspólnocie Mieszkaniowej w B. przy ul. (...) (k. 4136). W późniejszym okresie jego zadłużenie jedynie wzrastało z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych. I tak już w 2017 r. zaprzestał spłacać kredyt zaciągnięty w (...) Banku (...) SA (k. 2401), zaś 27.02.2017 r, zwrócił się do (...) Bank SA o kredyt w wysokości 265.500 zł., ale uzyskał odpowiedź odmowną (k. 2291).

Nie ulega również wątpliwości, że pokrzywdzeni zawierając z oskarżonym poszczególne umowy, nie mieli świadomości co do tego, że oskarżony nie będzie w stanie wywiązać się z zawartych umów jak też świadomości, co do jego złej sytuacji majątkowej. Oskarżony zataił przed nimi ten stan rzeczy i nie informował o swojej złej sytuacji finansowej. Ponadto, co również wykazał Sąd I instancji, środki nie były przeznaczone na

deklarowane przez oskarżonego cele inwestycyjne, które według zapewnień oskarżonego, miały gwarantować zwrot tych środków w przewidzianym w umowie terminie wraz z należnymi odsetkami. Oskarżony zapewniał, że środki te zainwestuje w zakup nieruchomości. Jednak przez Sądem przyznał, że jedyne nieruchomości jakie posiada to dwa mieszkania w B. wraz z miejscami garażowymi, które zostały zajęte przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym za niespłacone przez niego zobowiązania, przy czym mieszkania położone w B. przy ul. (...) posiadał już przed datą czynów objętych postępowaniem (k. 4179-4181, 4139-4140). Natomiast łączna suma zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek objętych postępowaniem stanowi kwotę ponad 1.700.000 zł., co również jest dowodem na to, że środki te nie zostały przeznaczone na deklarowany przez niego cel inwestycyjny. Co więcej, mimo niewywiązania się z wcześniej zaciągniętych pożyczek oskarżony zaciągał kolejne (w sumie 70 pożyczek), co również wskazuje na jego zamiar.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że gdyby pokrzywdzeni mieli tego świadomość, nie zawarliby z nim tych umów i nie przekazaliby mu środków będących przedmiotem udzielonych pożyczek. Niektórzy świadkowie twierdzili wprost, że gdyby wiedzieli o długach oskarżonego, nie zawarliby z nim umowy pożyczki (k. 3944).

Co więcej, nie w każdym przypadku pokrzywdzeni zawierając z oskarżonym umowy kierowali się spodziewanym zyskiem wynikającym z wysokiego oprocentowania zawartych umów

pożyczek zaproponowanym przez oskarżonego. Z okoliczności sprawy wynika, że oskarżony wprowadził również pokrzywdzonych w błąd co do przeznaczenia tych środków, co w wielu przypadkach stanowiło dla nich jedyną motywację na udzielenie oskarżonemu dalszych pożyczek. Dotyczy to w szczególności tych sytuacji, gdy oskarżony uzależniał zwrot środków od udzielenia kolejnych pożyczek, które miały gwarantować zwrot wcześniej przekazanych pieniędzy. Pokrzywdzeni decydowali się w tych przypadkach na zawarcie kolejnych umów licząc na odzyskanie wcześniej przekazanych kwot (vide: zeznania świadka F. T. – k 3940). Jednak ostatecznie taki skutek nie następował, zaś pokrzywdzeni poprzez wprowadzenie w błąd co do przeznaczenia przekazanych środków finansowych, zostali ponownie doprowadzeni do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Taki mechanizm działania niewątpliwie wyczerpuje znamiona oszustwa o jakim mowa w art. 286 § 1 k.p.k. Dlatego wbrew wywodom skarżących, składane przez oskarżonego zapewnienia co do przeznaczenia przekazywanych mu środków ma również znaczenie dla bytu tego przestępstwa i jako takie zasadnie zostało ujęte w opisie czynów przypisanych oskarżonemu.

Okoliczność, że zawierane pisemne umowy nie wskazywały przeznaczenia udzielanych pożyczek, zaś cel ten zostały ustalone pomiędzy stronami w drodze ustnych uzgodnień, nie ma znaczenia dla ustaleń w tym przedmiocie. Zarówno w doktrynie i judykaturze przyjmuje się, że wprowadzenie w błąd może przejawiać się w najrozmaitszych formach. Może zostać dokonane

słowem, pismem, gestem lub w jakikolwiek inny sposób. Wystarczy ustalenie, że do niekorzystnego rozporządzenia mieniem doszło na skutek podstępnych działań oskarżonego mających na celu wywołanie u pokrzywdzonych błędnego wyobrażenia o istniejącej rzeczywistości. Nie musi zatem wynikać z zawartej umowy pisemnej, zwłaszcza, że w tym przypadku brak określenia celu przeznaczenia środków nie miał znaczenia dla ważności zawartej umowy pożyczki.

Dlatego też udzielanie pokrzywdzonym kolejnych pożyczek pomimo, że oskarżony nie zwrócił im wcześniej pożyczonych pieniędzy, nie oznacza, że w tych przypadkach nie występuje znamię wprowadzenia w błąd.

Z okoliczności sprawy wynika, że w rozmowach z pokrzywdzonymi oskarżony istotnie kreował się na osobę przedsiębiorczą i działającą na rynku. Okoliczność, że niektórzy z pokrzywdzonych wiedzę na jego temat czerpali nie bezpośrednio od oskarżonego tylko od osób trzecich, również nie ma znaczenia dla bytu przypisanego mu przestępstwa.

Ustaień w tym przedmiocie nie podważa też podnoszona przez skarżących okoliczność, że oskarżony zaspokoił część swoich wierzycieli. W przypadku przestępstw tego rodzaju często dochodzi do sytuacji, gdy sprawca spłaca część swoich zobowiązań, aby wzbudzić zaufanie pokrzywdzonych do jego osoby i tym samym wyzwolić u nich błędne przekonanie o zamiarze wywiązania się z przyjętych zobowiązań. Ponadto oszukańczy zamiar zrodzić się może na każdym etapie prowadzonej działalności

gospodarczej. Wcześniejse wywiązywanie się z przyjętych na siebie zobowiązań nie daje zatem gwarancji, że tak będzie również w przyszłości.

Kierunkowego zamiaru oskarżonego doprowadzenia pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem nie podważa zatem częściowy zwrot niektórych z przekazanych oskarżonemu środków, zwłaszcza, że był on poprzedzony monitami, prośbami wezwaniami oraz pouczeniami o konsekwencjach prawnych niewywiązania się z zawartej umowy. Sąd I instancji odniósł się również i do tej kwestii zasadnie wskazując, że częściowe spłaty w niektórych przypadkach następowały wyłącznie po to, aby pozyskać kolejne środki, o większej wartości, w sytuacji, gdy konkretny pożyczkodawca mu „naprzykrzał się”, groził ujawnieniem jego nieuczciwych zachowań, bądź też z uwagi na łączące oskarżonego z tymi osobami relacje towarzyskie lub rodzinne. Były też przypadki, gdy oskarżony na początku realizował płatności tylko po to, aby utwierdzić pokrzywdzonego w przekonaniu, że odda cały dług, aby następnie pożyczyć jeszcze większą kwotę (vide pożyczki udzielone : H. N. (2), G. D., M. Ł., T. Z.).

Znaczenia dla bytu przestępstw przypisanych oskarżonemu nie ma również to jakich korzyści spodziewali się pokrzywdzeni z tytułu umów zawartych z oskarżonym. Wskazane w umowach oprocentowanie pożyczek jest naturalnym elementem tego rodzaju umów, czego nie można utożsamiać z inwestycjami, którymi miał zajmować się oskarżony. Świadkowie zaprzeczali, aby

udzielona pożyczka stanowiła formę inwestycji (k. 3947). Przeciwnie to oskarżony w większości przypadków zapewniał pokrzywdzonych, że potrzebuje tych środków na inwestycje w nieruchomości, które miały gwarantować ich zwrot łącznie z odsetkami. Oskarżony w świetle zawartych umów pożyczki zobowiązany był do zwrotu przekazanych mu kwot niezależnie od powodzenia prowadzonych przez siebie inwestycji.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem skarżących, że brak zwrotu pożyczki nie w każdym przypadku stanowić będzie oszustwo w rozumieniu art. 286 § 1 k.k., ale tylko w sytuacji, gdy nie będą temu towarzyszyć oszukańcze zabiegi dłużnika w postaci wprowadzenia w błąd swojego wierzyciela albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania i doprowadzenia go w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. W tym przypadku jednak zachowanie oskarżonego nosiło znamiona oszustwa, co w sposób przekonujący wykazał Sąd I instancji w wyczerpującym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się z kolei do czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. 20 części dyspozytywnej wyroku, nie można zgodzić się ze stanowiskiem skarżących, że w opisie tego czynu nie została zachowana tożsamość osoby wprowadzonej w błąd i osoby rozporządzającej mieniem. Z opisu tego czynu wynika, że osobami wprowadzonymi w błąd i jednocześnie doprowadzonymi do niekorzystnego rozporządzenia mieniem byli K. K. i B. K..

Jednak opis tego czynu nie odpowiada poczynionym w sprawie ustaleniom faktycznym. Wynika z nich bowiem jednoznacznie, że osobą wprowadzoną w błąd przez oskarżonego i jednocześnie doprowadzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem był wyłącznie K. K.. On był też stroną zawartych trzech umów pożyczki na łączną kwotę 93.400 zł., podpisał wszystkie umowy i przekazał oskarżonemu pieniądze za pośrednictwem swojego syna B. K., a więc jest pokrzywdzonym w sprawie (k. 2341, 3340, 2339, 2295). Z powództwa K. K. został wydany również przez Sąd Okręgowy w Białymstoku nakaz zapłaty w stosunku do oskarżonego z dnia 4.0.2019 r., sygn. akt I Nc 77/19 (k. 2303).

Dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w tej części i z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. 20 wyeliminował osobę B. K., przyjmując, że osobą wprowadzoną w błąd przez oskarżonego i jednocześnie doprowadzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem był wyłącznie K. K..

Wyniki przeprowadzonego przewodu sądowego wskazują, że w pozostałym zakresie Sąd I instancji ustalił prawidłowy stan faktyczny w sprawie i na tej podstawie zajął trafne stanowisko w przedmiocie sprawstwa i winy oskarżonego oraz kwalifikacji prawnej przypisanych mu czynów.

Zastrzeżeń nie budzą również orzeczone wobec oskarżonego kary jednostkowe i kara łączna, które spełniają wszystkie ustawowe wymogi i nie są z pewnością rażąco surowe.

Orzekając w tym przedmiocie Sąd I instancji uwzględnił całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie, a więc zarówno okoliczności obciążające i przemawiające na korzyść oskarżonego, w tym częściowe naprawienie szkody wyrządzonej pokrzywdzonym, którą to okoliczność tak mocno obrońcy akcentują w swojej apelacji. Jak jednak słusznie zauważył Sąd I instancji, okoliczności tej nie można przeceniać mając na uwadze jak znaczna łączna szkoda została wyrządzona przez oskarżonego i jaka jej część dotychczas nie została pokryta. Wskazuje na to również wartość kwot zasądzonych od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonych na podstawie art. 46 § 1 k.k. tytułem naprawienia szkody na łączną kwotę około 680.000 zł. Argument skarżących podniesiony w apelacji, że złagodzenie oskarżonemu kary umożliwi spłatę tych należności nie jest również przekonujący. Ujawnione w czasie czynów przypisanych oskarżonemu właściwości i warunki osobiste oskarżonego oraz przyjęta przez niego postawa w procesie, w tym brak skruchy, wskazują, że składane przez niego gwarancje podjęcia uczciwej pracy oraz pokrycia z uzyskanych w ten sposób dochodów wyrządzonej szkody są gołosłowne i nie przekonujące.

W tych okolicznościach wymierzonych oskarżonemu kary jednostkowych, które oscylują w dolnych granicach ustawowego zagrożenia oraz wymierzonej z zastosowaniem zasady asperacji kary łącznej w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności

nie można postrzegać jako rażąco surowych. Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.	
Wniosek	
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwi ę z ł e o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Zarzuty podniesione w apelacji obrońców oskarżonego są bezzasadne.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwi ę z ł e o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
pkt.2	Przedmiot utrzymania w mocy
Rozstrzygnięcie o winie i karze, o obowiązku naprawienia szkody oraz o kosztach procesu.	
Zwi ę z ł e o powodach utrzymania w mocy	

Zarzuty podniesione w apelacji obrońców są bezzasadne.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
pkt.1	Przedmiot i zakres zmiany
Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w części i z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. 20 części dyspozytywnej wyeliminował osobę B. K., przyjmując, że osobą wprowadzoną w błąd przez oskarżonego i jednocześnie doprowadzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem był wyłącznie K. K..	
Zwi ę z le o powodach zmiany	
Opis tego czynu nie odpowiada poczynionym w sprawie ustaleniom. Wynika z nich bowiem jednoznacznie, że osobą wprowadzoną w błąd przez oskarżonego i jednocześnie doprowadzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem był wyłącznie K. K.. On był też stroną zawartych trzech umów pożyczki na łączną kwotę 93.400 zł., podpisał wszystkie umowy i przekazał oskarżonemu pieniądze za pośrednictwem swojego syna B. K. (k. 2341, 3340, 2339, 2295). Z powództwa K. K. został wydany również przez Sąd Okręgowy w Białymstoku nakaz zapłaty w stosunku do oskarżonego z dnia 4.0.2019 r., sygn. akt I Nc 77/19 (k. 2303).	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylecia	

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
pkt 3 i 4	O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze rozstrzygnięto stosownie do treści art. 624 § 1 k.p.k., zaś o kosztach zastępstwa procesowego za postępowanie przed sądem drugiej instancji na podstawie § 11 ust. 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. (Dz.U. z 2015, poz. 1800 ze zm.).

7. PODPIS